

Հանրապետական մանկավարժաժողովրդական կենտրոն

«Հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների և ուսուցչի
օգնականների դասավանդման հմտությունների զարգացման
ապահովում» ծրագիր

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Դպրոց՝ Ջիլի միջնակարգ դպրոց
Առարկա՝ Պատմություն
Թեմա՝ Ուսուցման արդյունավետ հնարներ
Վերապատրաստող, մենթոր՝ Ա.Մովսեսյան
Ուսուցիչ՝ Նունե Աբրահամյան

2023

Բովանդակություն

Ներածություն	3
Գլուխ 1. Ինչպես է մարդը սովորում	4
1.1 Արդյունավետ ուսուցման յոթ մոտեցում	6
Գլուխ 2. Ուսուցման մեթոդներ և հնարներ	8
2.1 Դասի սկիզբ	9
2.2 Նոր նյութի բացատրություն	10
2.3 Սովորածը պարզելու հնարներ	11
Գլուխ 3. Ուսուցման պլանավորում	15
Եզրակացություն	19
Օգտագործված գրականության ցանկ	20

Ներածություն

Ուսուցում, անցյալի փորձի արդյունքում ձևավորված ադապտիվ անհատական վարքի փոփոխությունն է: Այդ փորձի ձեռքբերումը պայմանավորվում է ճանաչողական դրդապատճառներով: Ուսուցման շնորհիվ մարդու գիտելիքները թարմանում են , ձեռք են բերվում նոր հմտություններ և կարողություններ :

Կրթության մատչելիությունն ու հասանելիությունը՝ որպես հասարակության զարգացման առաջընթացի հիմնական միջոցներ ամրագրվել են դեռևս 1990-ականներին:

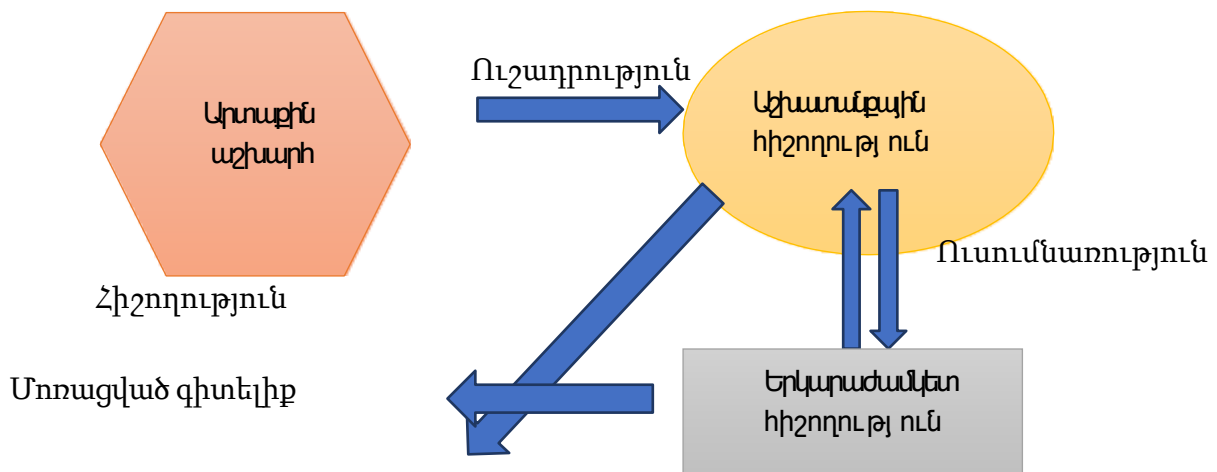
Այս թեման վարջին տարիներին հաճախ են հակադրում ուսուցման ավանդական և ինտերակտիվ մեթոդները, ուսուցչակենտրոն և աշակերտակենտրոն մոտեցումները: Ընդ որում՝ այդ հակադրումը կատարվում է այն համատեքստում , որ ինտերակտիվ և աշակերտակենտրոն մոտեցումները բացարձակապես լավն են, իսկ ավանդական և ուսուցչակենտրոն մոտեցումները՝ գիտականորեն հիմնավորված չէ:

Այս աշխատության մեջ ներկայացվում են հետաքրքիր և բոլորին հասանելի հնարներ և մեթոդներ: Դասը ավելի հետքքրքիր, մատչելի և բոլորին հասանելի դարձնելու համար:

Գլուխ 1 Ինչպես է մարդը սովորում

Գիտության զարգացումը մեզ լավ հնարավորություն է տալիս հասկանալու, թե ինչպես է տեղի ունենում սովորելու գործընթացը: Դիտարկենք այն: Երբ արտաքին աշխարհից տեղեկատվություն ենք ստանում, այն սկզբում առնչվում է մեր կարճաժամկետ կամ արտաքին հիշողությանը: Որպեսզի կարողանանք արտաքին աշխարհից տեղեկություն ստանալ, մեզ պետք է ուշադրության կենտրոնացում: Ուշադրությունը կարևոր է ոչ միայն ուսուցման համար, այլև այսօր համարվում է մարդու կյանքի կարևորագույն ռեսուրսը: Պատահական չէ, որ Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Հերբերտ Սայմոնը շրջանառության մեջ է դրել «ուշադրության տնտեսություն» արտահայտությունը:

Մարդկային ապրելակերպում ընդունված է, որ, ի տարբերություն չափահասների, երեխաները ոչնչով զբաղված չեն: Հետևաբար՝ նրանք պետք է պարապեն, սովորեն: Այսօր երեխաների կյանքին բիզնես ինդուստրիաների ակտիվ միջամտության արդյունքում աշակերտներն այլևս պարապ չեն: Նրանք զբաղված են ֆուտբոլային հանդիպումներ, սերիալներ դիտելով ու տարատեսակ խաղերով: Աշակերտներին բավականաչափ զբաղեցնում են նաև սոցիալական ցանցերը: Մի խոսքով՝ սովորելու ժամանակ շատ քիչ է մնում: Որպեսզի սովորելու գործընթացը հնարավոր լինի, կրթության համակարգը պետք է փորձի գրավել աշակերտների ուշադրությունը:

Այսպիսով՝ սովորելը հնարավոր դարձնելու առաջին քայլը ուշադրության կենտրոնացումն է: Երբ աշակերտը կենտրոնացնում է ուշադրությունը, ուսուցանվող նյութը տեղափոխվում է աշխատանքային կամ կարճաժամկետ հիշողության մեջ: Մարդու կարճաժամկետ հիշողության հնարավորությունները սահմանափակ են, այսինքն՝ մարդը չի կարող միանգամից շատ բան սովորել: Ըստ գիտնականներին՝ մարդը կարող է միանգամից

սովորել լավագույն դեպքում 9-10 նոր բան: Որոշներն էլ համարում են , որ մարդը կարող է սովորել 4-5 նոր բան :

Այս հանգամանքը շատ կարևոր է, քանի որ մեր դասագրքերում, դասերի ժամանակ հաճախ ականատես ենք լինում իրավիճակների, երբ կարճ ժամանակում աշակերտներին փոխանցվում են մի քանի տասնյակ նոր անուններ, տերմիններ ու հասկացություններ: Իսկ ի՞նչ կարելի է անել, որ աշակերտները հնարավորինս շատ բան սովորեն: Մասնագետները խորհուրդ են տալիս նոր նյութը սովորեցնել կապակցված: Խորհուրդ է տրվում օգտագործել գծապատկերներ, պատմություններ, որպեսզի աշակերտները կարողանան լավ յուրացնեն նյութը: Կարևոր է նաև նյութի կապակցված ուսուցումը: Եթե ուսուցանում ենք անջատ փաստեր, ապա աշակերտները քիչ բան կարող են սովորել:

X Անջատ փաստերով ուսուցում

Եթե աշակերտներին առաջարկեք 5 վայրկյան նայել ուց հետո հիշել հետևյալ տառերը, ապա շատ ցածր արդյունք կստանաք

✓Կապակցված ուսուցում

Եթե աշակերտներին առաջարկեք 5 վայրկյան նայել ուց հետո հիշել հետևյալ տառերի միացություններ

Օ, դ, վ, ե, գ, ե, գ, հ, լ, դ, հ, տ, ու, ն

օ, դ, վ, ե, գ, Ե, Պ, Հ, Լ, Ղ, Հ, տ, ու, ն

Սույն պատկերում երկու դեպքում էլ օգտագործված է տառերի նույն շարքը: Պարզապես երկրորդ դեպքում տառերի կապակցումն իմաստալից է: Նոր գիտելիքներ ձեռք բերելու աշակերտի հնարավորությունը մեծապես կախված է այն բանից , թե գիտելիքների նախնական ինչ պաշար ունի աշակերտը: Մեր գիտելիքների պաշարը պահեստավորվում է երկարատև հիշողության մեջ: Այն աշակերտները, ովքեր ունեն գիտելիքների հարուստ պաշար, ավելի շատ բան կարող են վերցնել նոր ուսուցանվող նյութից:

Այս ամենից կարելի է եզրահանգում կատարել՝ որքան շատ գիտելիքներ ունեք, այնքան հեշտ ու շատ կարող եք նոր բաներ սովորել:

Վերջին տարիներին շատ մարդիկ փորձում են գիտելիքին և մտածողությունը հակադրել իրար: Հաճախ ենք լսում արտահայտություններ, որ Google-ն ամեն ինչ գիտի: Հետևաբար՝ մեր խնդիրը գիտելիք ունենալը չէ, այլ մտածողության հմտությունները զարգացնելը: Բայց այդպես չէ: Այսօր էլ հիմնային գիտելիքը ուսուցման հիմնքն է: Ոչ մի բժիշկ չի կարող բարդ վիրահատություն անել առանց հիմնային գիտելիքի: Ոչ մի պատմաբան չի կարող վերլուծություններ անել առանց անուններ և թվականներ հիշելու: Նման տեսակետ արտահայտողները գիտելիքը

չփոփոխում են տեղեկության հետ: Google-ն ունի տեղեկություն: Իսկ գիտելիքն այսօր էլ կարևոր է, քանի որ, ինչպես շատ դիպուկ նշում է ամերիկացի հոգեբան Դանիել Ուիլինգհամը, եթե չկա գիտելիք, ապա ինչի՞ մասին ենք մենք մտածում: Այլ հարց է, որ պարզապես գիտելիք ունենալը բավարար չէ: Բայց առանց գիտելիքի մտածելն էլ վտանգավոր է: Ճիշտ չէ նաև հիշողությունն ու մտածողությունը հակադրելը: Այս մասին էլ Ուիլինգհամը ասել է. «Մենք հիշում ենք այն, ինչի մասին մտածում ենք»: Մտածողությունն ու հիշողությունը ոչ թե հակադիր բաներ են, այլ փոկապակցված:

1.1 Արդյունավետ ուսուցման յոթ մոտեցումներ

1. Մտաբերում

Մտաբերումը ուսուցման առավել արդյունավետ ձևերից է: Մտաբերումը մտապահված գիտելիքի ակտիվացումն է, իմացածը դուրս բերելը: Ուսուցման գործընթացում մենք հաճախ ավելի կարևորում ենք գիտելիք տալը: Բայց պարզվում է, որ սովորելու չափանիշը իմացածը դուրս բերելն է, որ հայերեն կարող ենք կոչել մտաբերում:

2. Նյութի սփռում ժամանակի մեջ

ԱՄՆ-ի Հարավային Դակոտայի համալսարանի պրոֆեսորներ Դուգ Ռոհրերը և Քելլի Թայլորը գիտափորձ են անցկացրել: Ուսանողների մի խմբին տրվել է տասը բարդ խնդիր և առաջարկվել լուծել մեկ շաբաթում: Մյուս խմբին տրվել է խնդիրների նույն ցանկը և առաջարկվել լուծել երկու շաբաթվա ընթացքում: Երկու խմբերից մոտավորապես նույն ժամանակն է պահանջվել խնդիրը լուծելու համար: Պարզապես մի խումբը այդ ժամանակը ծախսել է մեկ շաբաթվա ընթացքում, մյուս խումբը՝ երկու շաբաթվա: Այնուհետև երկու խմբերը քննություն են հանձնել: Քննության արդյունքում առաջին խումբը լուծել է 75%, երկրորդ խումբը 70%: Չորս շաբաթ անց հետազոտողներն առաջարկել են նորից քննություն հանձնել: Այս անգամ շատ ավելի բարձր արդյունք են արձանագրել երկրորդ խմբի ուսանողները: Առաջին խումբը 32%, երկրորդ խումբ 64%: Այստեղից հետևություն՝ կարճ ժամանակում շատ ավելի արագ է մոռացվում քան երկար ժամանակում սովորածը:

3. Խառը ուսուցում

Խառը ուսուցումը կապված է ժամանակի մեջ նյութի սփռման հետ: Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ ուսուցումն առավել արդյունավետ է, երբ ուսումնական նյութը մատուցվում է խառը: Սա հատկապես տեսանելի է պատմություն առարկայի ժամանակ: Խառը ուսուցման դեպքում աշակերտների գիտելիքներն ավելի մնայուն են: Կարևոր է հասկանալ նաև, որ ոչ բոլոր թեմաները կարող են ուսուցանվել խառը մոտեցմամբ:

4. Մանրամասնում

Ուսուցման արդյունավետ գործիքներից մեկը մանրամասնումն է: Դասավանդողների մոտ սովորաբար առկա է մի երևույթ, որը կոչվում է «գիտելիքի անեծք»: Գիտելիքի անեծքը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ գիտելիք ունեցող ուսուցիչը սովորեցնում է դեռևս գիտելիք չունեցող աշակերտին, այլ կերպ ասած՝ ուսուցման գործընթացում առկա է որոշակի ասիմետրիա: Գիտելիք ունեցողը հաճախ չի պատկերացնում, թե ինչ է տեղի ունենում դեռևս չիմացող աշակերտի հետ: Ուսուցիչներս հաճախ զարմանաում ենք, թե ինչու հասարակ բաները չեն հասկանում: Իրականում իմացողի տեսանկյունից է հասարակ թվում, մինչ դեռ չիմացողի տեսանկյունից կարող է այլ կերպ լինել: Շատ արդյունավետ հնար է մանրամասնող հետադարձ կապը:

5. Օրինակներով ուսուցում

Ուսուցման գործընթացում ուսուցիչները հաճախ են օրինակներ օգտագործում, սակայն դրանց հետ կապված կարևոր է իմանալ երկու բան: Առաջին՝ հաճախ ուսուցիչները բավարարվում են մեկ օրինակ բերելով: Մինչդեռ .եթե ուսուցիչը մեկի փոխարեն 2 կամ 3 օրինակ բերի, ապա նյութը հասկացող աշակերտների թիվն էապես կավելանա:

Երկրորդ՝ շատ կարևոր է, որ աշակերտներին առաջադրանքներ տալիս տրվեն այնպիսի օրինակներ, որոնցում հարցի պատասխանի մի մասը կա կամ ներառված են որոշ քայլեր:

6. Պատկերի և տեքստի համադրում

Մարդիկ ավելի լավ են յուրացնում այն ամենը , ինչ ուղեկցվում է պատկերներով: Դրանք կարող են լինել պատկերներ, լուսանկարներ, գծագրեր, քարտեզներ, ատլասներ և այլն:

Արդյունավետ ուսուցման գործընթացում պարտադիր է տեքստի, խոսքի ուղեկցումը պատկերներով:

7. Մետախմբացություն

Ուսուցման գործընթացում շատ մեծ դեր ունի այն հանգամանքը, թե որքանով են աշակերտները տեղյակ իրենց իմացածից և չիմացածից: Այս երևույթը կոչվում է մետախմբացություն: Ահա այն 3 հարցերը, որը պետք է տա յուրաքանչյուր սովորող:

Գլուխ 2 Ուսուցման մեթոդներ և հնարներ

Ինտերակտիվ մոտեցումներն անհրաժեշտ են աշակերտներին մոտիվացնելու, ուսուցումը հետաքրքիր դարձնելու համար: Բայց այդ ամենը չեն բացառում նաև ավանդական մոտեցումների օգտագործումը: Հարց ու պատասխանը, նյութի վերհիշելը, վարժանքները, ուսուցչի բացատրական խոսքը այսօր էլ կարևոր են և անհրաժեշտ ուսուցման համար:

Ինտերակտիվ ուսուցումնունի որոշակի ռիսկեր, որոնք անտեսել չի կարելի: Օրինակ՝ խմբային աշխատանքի ժամանակ որոշ աշակերտներ «գլուխ են պահում»: Հետևաբար՝ նոր մանկավարժության մեջ չպետք է լինեն մեթոդների և հնարների հակադրում: Յուրաքանչյուր դաս, յուրաքանչյուր դասարան տարբեր է : Մեկ դասարանում աշխատող մոտեցումը կարող է մի այլ դասարանում չաշխատել: Հիմա դասապրոցեսը բաժանենք 3 մասի և յուրաքանչյուրի համար առաջարկենք մեթոդներ և հնարներ՝

1. դասի սկիզբ

2. նոր նյութի բացատրություն

3. սովորածը պարզելու հնարներ

2.1 Դասի սկիզբ

Յուրաքանչյուր հաղորդակցության մեջ կարևոր է սկիզբը: Մարդկանց մոտ սովորաբար տպավորվում է հաղորդակցության սկզբի և վերջի հատվածները: Հաղորդակցման առաջին րոպաներին է մարդը որոշում դիմացինին լսել, թե ոչ: Այդ առումով դասի հաջող սկիզբը շատ կարևոր է: Եթե ուսուցչին հաջողվի դասի առաջին րոպաներին գրավել աշակերտների ուշադրությունը, ապա դա էապես կնպաստի դասի արդյունավետ ընթացքին:

Ներկայացնենք դասը սկսելու մի քանի հնարներ:

1. Խորհրդատվություն

Երեխաները սիրում են գաղտնիքներ: Գաղտնիքների առկայությունը մոտիվացնում է նրանց և ցանկանում են րոպե առաջ բացահայտել գաղտնիքը:

2. Գուշակություն

Սովորողների հետքերությունը շարժելու նպատակով կարելի է նյութի հիմնական կարևոր հասկացությունները կամ վերնագիրը թերթիկների վրա գրել, կտրատել առանձին բառերի և պահել դասասենյակում՝ աչքից հեռու տեղերում: Դասը սկսելուց առաջ առաջարկել սովորողներին գտնել դրանք և համադրելով ստանալ վերնագիրը կամ գլխավոր միտքը:

3. Չարմանք, անսպասելիություն

Երեխաները սիրում են զարմանալ: Անսպասելի, զարմանալի մտքերը գրավում են նրանց ուշադրությունը: Հետևաբար՝ դասը անսպասելի նորությունով սկսելը շատ կարևոր է:

4. Մեջբերումներ

Բավականին արդյունավետ է դասի սկզբում որոշակի սկզբնաղբյուրի օգտագործումը: Դա կարող է լինել աֆորիզմ, թևառոտ խոսքեր կամ նույնիսկ ինտրիգ:

5. Գիտեմ, ուզում եմ իմանալ, սովորեցի (ԳՈՒՄ)

Դասի սկսելու շատ հայտնի հնար է նաև ԳՈՒՄ-ը: Դասասկզբում ուսուցիչը գծում է M-աձև աղյուսակ, որի ձախ սյունակում գրում է՝ գիտեմ, կենտրոնում՝ ուզում եմ իմանալ, աջ սյունակում՝ սովորեցի բառերը: Հաջորդիվ աշակերտներին հարցնում է՝ ի՞նչ էք ուզում իմանալ այդ թեմայի մասին: Եվ լրացնում է ուզում եմ իմանալ սյունակը: Դասի վերջում լրացվում է սովորեցի սյունակը:

6. Մտագրոհ

Դասի մասնակցային սկիզբ ապահովող լավագույն մեթոդներից մեկը մտագրոհն է: Մտագրոհի միջոցով ուսուցիչը դասարանից հավաքում է մտքեր տվյալ թեմայի վերաբերյալ: Մտագրոհի ժամանակ կարևոր է մտքերի քանակը, կարևոր է աշակերտների առանց երկար մտածելու պատասխաններն հարցերին:

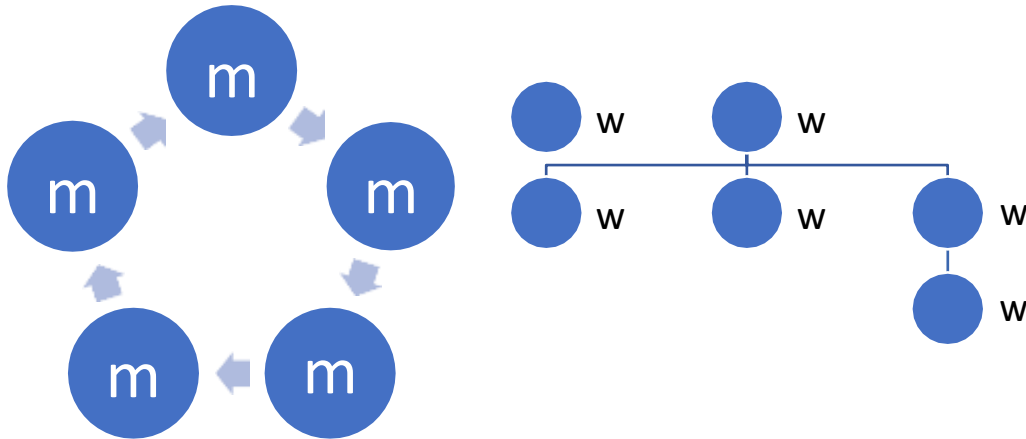
2.2 Նոր նյութի բացատրություն

Նոր նյութի բացատրության ժամանակ պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ աշակերտը միանգամից չի կարող շատ բան սովորել: Նոր նյութը բացատրելիս ուսուցիչը պետք է ուշադիր լինի, որպեսզի չգերազանցի այդ ծավալը: Ծավալը գերազանցելու դեպքում աշակերտի աշխատանքային հիշողությունը չի կարողանում հասկանալ նոր նյութը: Այդ առումով նոր նյութ բացատրելիս շատ կարևոր է այն փոքր կտորներով բացատրելը: 5-7 րոպե նյութը ներկայացնելուց հետո անհրաժեշտ է կանգ առնել, հարցերի միջոցով պարզել՝ արդյո՞ք հասկանում են երեխաները նոր ներկայացված նյութը: Ապա ևս 5-7րոպե ծախսել նոր նյութի մատուցման վրա: Շատ կարևոր է նախադասությունների չափը: Նոր նյութ բացատրելիս օգտագործել տարբեր չափի նախադասություններ: Նոր նյութ բացատրելիս կարևոր է օգտագործել գծապատկերներ: Ուսուցչի խոսաքը պետք է

ուղեկցվի պատկերներով: Ապացուցված է, որ աշակերտներն ավելի լավ են սովորում, երբ խոսքն ու պատկերը զուգակցվում են: Ստորև ներկայացված է գծապատկերների մի քանի օրինակներ:

Գիտելիքի կազմակերպիչներ

Շրջանաձև գծապատկեր Ծառ գծապատկեր

Նոր նյութի մատուցման փուլում շատ կարևոր է նաև արդեն իմացածի հետ կապակցումը Մարդը սովորում է այն դեպքում, երբ կարողանում է նոր գիտելիքը կապակցել արդեն իմացածի հետ: Հետևաբար՝ նոր նյութը պետք է անընդհատ կապակցել նախկինում ուսումնասիրված նյութի հետ:

Կենտրոններով աշխատանք

Բաժանվում է կենտրոններով աշխատանքը հետևյալ կերպ.

- .հետազոտողների կենտրոն
- ստեղծագործողների կենտրոն
- գրավոր աշխատանքի կենտրոն
- բացահայտողների կենտրոն

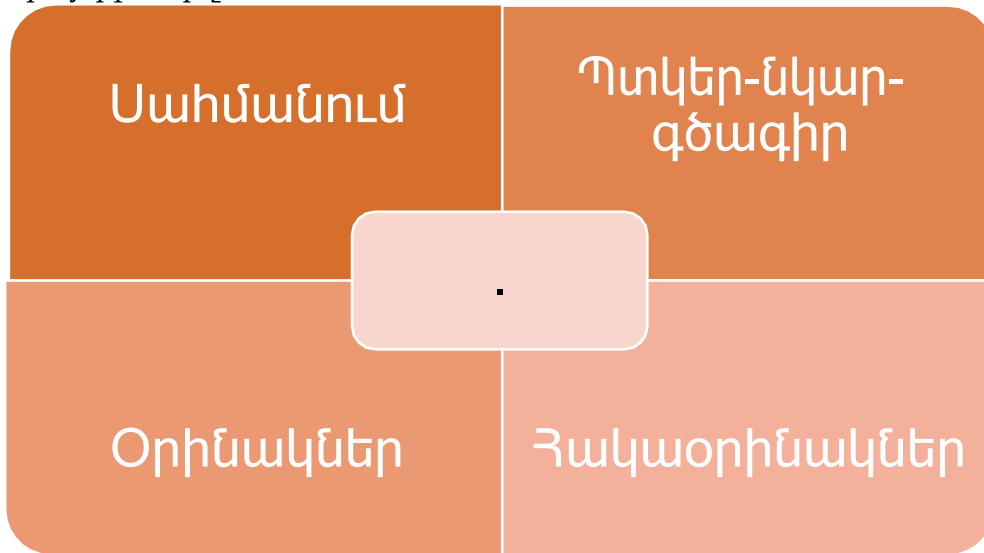
Ուսուցիչը կարող է իր հայեցողությամբ ավելացնել կամ պակասեցնել կենտրոնների թիվը՝ փոխելով կամ հարմարացնելով անունները:

2.3 Սովորածը պարզելու հնարներ

1.Ֆրայերի մոդելը

Սա շատ արդյունավետ գործիք է սովորածը պարզելու համար:Ուսուցիչը քառաբաժնի կենտրոնում հասկացության, երևույթի,առարկայի անունը, ապա՝ առաջարկում է վերևի ձախ անկյունում գրել հասկացության սահմանումը, վերևի աջ անկյունում այդ հասկացության պատկերային արտահայտությունը: Ներքևի ձախ անկյունում գրել օրինակներ, որոնք վերաբերում են այն հասկացությանը, ներքևի աջ անկյունում՝ օրինակներ, որոնք չեն վերաբերում այդ հասկացությանը:

Ֆրայերի մոդել

2. Գիտելիքի դոմինո

Սովորողները նստում են մեծ սեղանի շուրջ:

Քայլ 1-Բոլոր սովորողները ստանում են առնվազն 1 քարտ՝ կախված թեման ամփոփող հարցերի քանակից և սովորողների թվից:

Քայլ 2- Ուսուցչի հրահանգով սովորողներից մեկը իր մոտի քարտը, վրայի հարցը կարդալով, դնում է սեղանին:

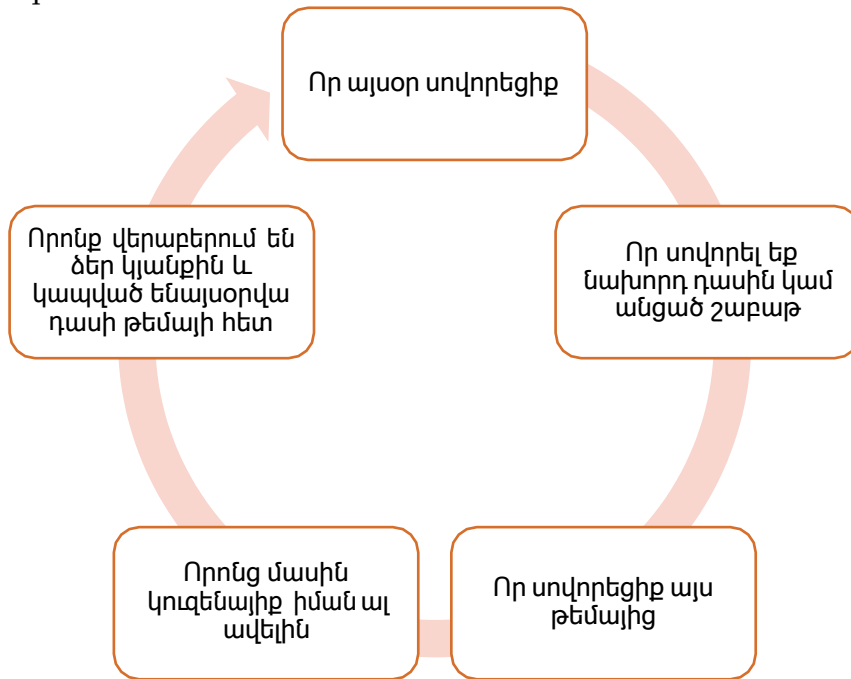
Քայլ 3- Հնչած հարցի պատասխանն ունեցող սովորողը ասում է պատասխանը և իր քարտը դնում սեղանին՝ նախորդ քարտի հարցի շարունակությամբ ու կարդում իր քարտի հարցը:

Քայլ 4- Հաջորդաբար շրջանաձև դրվում են բոլոր քարտերը:

Քայլ 5- Ավարտին շրջվում են բոլոր քարտերը, ճիշտ դասավորվածության պարագայում քարտերի դարձերեսին երևում է թեմայի կարևոր հասկացությունը կամ միտքը:

Քայլ 6- 2-3 աշակերտ արտահայտում է վերջնական մտքի վերաբերյալ սեփական մտտեցումները:

3. Երկու բան

4. Վարդ, փուշ, բողբոջ

Վարդ- Նշեք մեկ բան, որ լավ հասկացաք

Փուշ- Նշեք մեկ բան, որը սովորելիս դժվարության բախվեցիք

Բողբոջ- Նշեք մեկ բան, որը սովորելուց հետո ձեր գլխում նոր միտք ծագեց

5. Ես-Պու-Մենք

Խմբային աշխատանքը մեծ տարածումունի ժամանակակից դպրոցներում: Խմբային աշխատանքի խոցելի կողմերից մեկն այն է, որ առանձին աշակերտներ «թաքնվում են» խմբի հետևում: Նման իրավիճակում ուսուցիչները կարող են կիրառել «Ես-դու-մենք» հնարը: Յուրաքանչյուր աշակերտի առաջարկեք խմբային աշխատանքի վերջում ներկայացնել սեփական ներդրումը խմբի աշխատանքում, խմբի մյուս անդամների ներդրումը և ընդհանուր խմբի աշխատանքի որակը:

6. Կիսատ նախադասություն

Կիսատ	Նախադասություն
	Ես այսօր սովորեցի ...
	Ինձ զարմացրեց ...
	Այսօրվա դասի ամենաօգտակար բանը ...
	Ինձ հետաքրքրեց ...
	Այս դասի ժամանակ ինձ ամենաշատը դուր եկա
	Մի բան, որ չհասկացա ...
	Մի բան, որ կուզեի ավելին իմանալ ...
	Այս դասից հետո ես զգում եմ ...
	Այս դասից ավելին կսովորեի, եթե ...

7. Միավորային գնահատման իրականացում Quizizz առցանց գործիքի միջոցով Այս ծրագրի օգնությամբ հնարավոր է իրականացնել սովորողների առցանց համաժամանակյա միավորային գնահատում: Գործիքն օգտագործելիս սովորողները պետք է իմանան համապատասխան հարցման մուտքի կոդը: Սովորողները հարցադրումներին հետևում և պատասխանները նշում են տիրույթին միացված ցանկացած գործիքի (հեռախոս, համակարգիչ, պլանշետ) օգնությամբ:

Quizizz առցանց գործիքը հնարավորություն է տալիս իրականացնելու հետևյալ աշխատանքները.

- միաժամանակ ստեղծել տարբեր թեմաներով և տարբեր քանակի հարցերից կազմված վարժություններ,
- պատրաստի վարժությունները խմբագրել, պահպանել առցանց,
- առցանց հետևել սովորողների առաջադիմությանը

- հղմամբ տարածել պատրաստի վարժությունները
- յուրաքանչյուր հարցի համար սահմանել ժամանակ
- հրապարակման համար ընտրել լեզուն և սահմանել հասանելիության աստիճանը

Quizizz առցանց տիրույթ մուտք գործելու համար, անհրաժեշտ է գրանցվել quizizz.com հասցեում և մուտք գործել:

Quizizz առցանց գործիքի կիրառման արդյունքում կունենանք.

- միավորային գնահատում իրականացնելու համար առցանց թեմատիկ վարժություններ
- պատրաստի վարժությունները հղմամբ առցանց տարածելու հնարավորություն
- սովորողների առաջադիմության միավորային արդյունքները ներբեռնելու հնարավորություն և դրանց վերլուծություն:

Գլուխ 3. Ուսուցման պլանավորում

Ուսուցման պլանավորումը ենթադրում է ոչ միայն դասերի պլանավորում, այլև ուսումնական գործունեության պլանավորում առավել ընդհանրական մակարդակով :

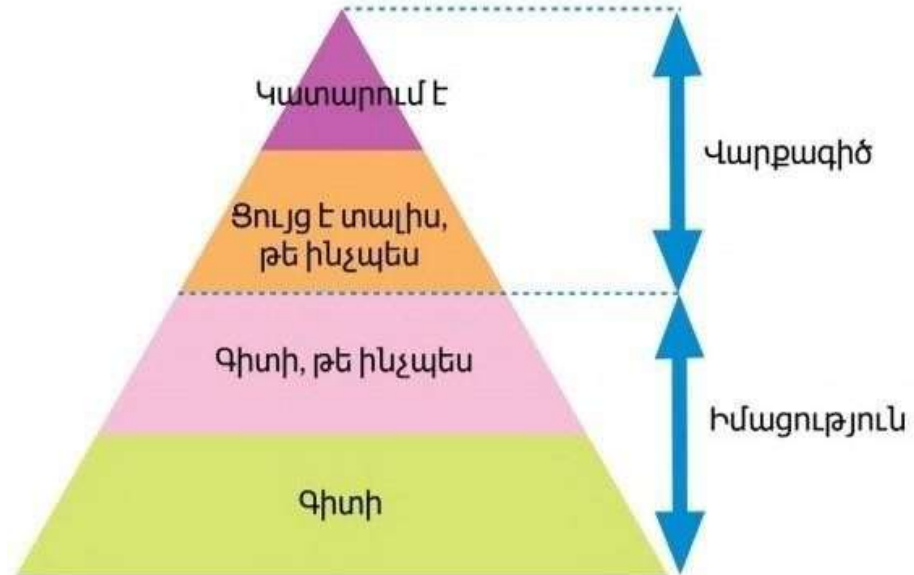
3.1 Ուսուցման տաքսոնոմիաներ (աստիճանակարգումներ)

Վերջին տասնամյակներում կրթության ոլորտում մեծ տարածում են գտել տաքսոնոմիաները: Դրանք նպատակ ունեն զանազանելու ուսուցման տարբեր մակարդակներն ու ուսուցիչներին և ուսումնական ծրագրեր մշակողներին օգնել ուսուցումն ավելի բազմազան դարձնելու և սովորողների մոտ տարբեր մակարդակի հմտություններ և կարողություններ զարգացնելու հարցերում: Տաքսոնոմիաները կարելի է բաժանել վերլուծական և համադրականի: Իսկ վերլուծականի դեպքում իմացությունը բաժանվում է մասերի, և ուսուցումը կատարվում է յուրաքանչյուրի զարգացման ուղղությամբ:

3.2 Ուսուցման փուլային բնույթը

Շատ կարևոր է ուսուցման փուլային պլանավորումը : Մենք հաճախ մտածում ենք , որ ուսուցումը տեղի է ունենում գիտելիքի փոխանցում-գիտելիքի յուրացում մեխանիզմով: Մինչդեռ իրականում սովորելու գործընթացը փուլային է: Ուսուցումը տեղի է ունենում աստիճանական ձևով: Ներկայացնենք ուսուցման փուլային մի քանի

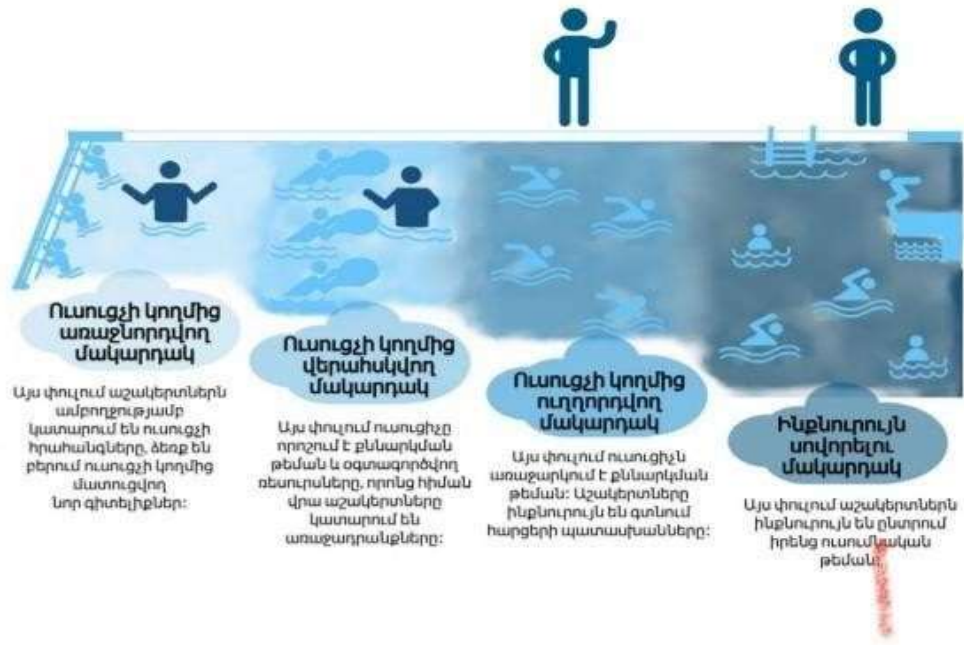
տաքսոնոմիաներ: Աստիճանակարգում է օրինակ Միլլերի աստիճանակարգումը;

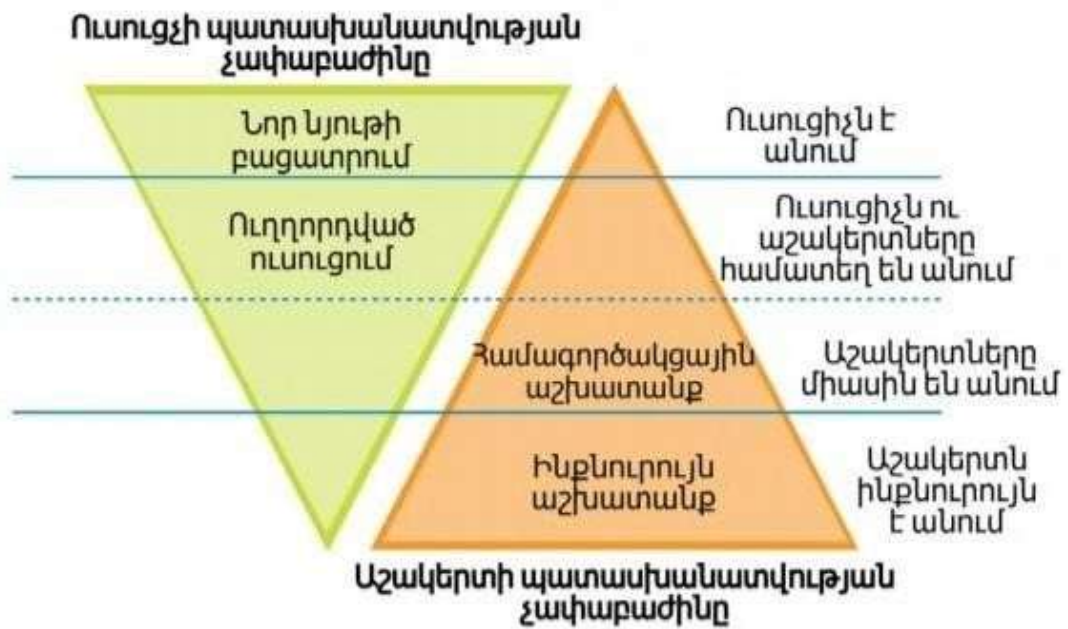

Ուսուցչակենտրոնից անցում աշակերտակենտրոն փուլի

Մեկ այլ հետաքրքիր աստիճանակարգում է ուսուցումը լողավազանի պատկերով ներկայացնելը: Հաճախ թույլ տրվող սխալներից մեկն այն է, որ ուսուցիչները միանգամից աշակերտներին մղում են ինքնուրույն աշխատանքի կամ հակառակը՝ երբեք չեն հասնում ինքնուրույն աշխատանքի փուլին: Ըստ ստորև ներկայացվող գծագրի՝ ուսուցումը բաժանվում է չորս փուլի: Առաջին փուլը կառուցվածքային փուլն է :Այս փուլում ուսուցումը ուսուցչակենտրոն է, քանի որ աշակերտը դեռևս գիտելիքներ չունեն թեմայի վերաբերյալ և ուսուցչին է պլանավորում գործընթացը: Պատկերավոր ասած՝ աշակերտները ամուր բռնված են լողավազանի պատից և կատարում են ուսուցչի հրահանգները: Երկրորդ փուլում ուսուցչի դերը նվազում է, իսկ աշակերտների ինքնուրույն գործողությունների ծավալն աճում է :Այս փուլում աշակերտներն արդեն ինքնուրույն տեղաշարժվում են լողավազանում,բայց ուսուցիչը դեռ վերահսկում է գործընթացը: Երրորդ փուլում ուսուցիչն արդեն միայն ուղղորդող է: Չորրորդ փուլում աշակերտները լիարժեք ինքնուրույն սովորողներ են, իսկ ուսուցիչը պարզապես հետևում է նրանց և անհրաժեշտության դեպքում աջակցում աշակերտներին:

Սովորելու մակարդակներ

Այս հարցերին պատասխանելը հնարավորություն է տալիս պլանավորելու դասը,որի ընթացքում տեղի են ունենում ուսուցողական տարբեր գործընթացներ: Վերոնշյալ պարզ երևում է հետևյալ գծապատկերում:

Եզրակացություն

Աշխատությունը ներկայացնելուց հետո տեսնում ենք, թե որքան հնարներ և մեթոդներ կան արդիական դասընթացներ անցկացնելու համար:

Որպեսզի տվյալ մեթոդը լինի համապատասխան և արդյունավետ, այն պետք է առնչվի սովորողի առանձնահատկությունների և ուսուցման նյութի հետ : Մեթոդների ընտրության առաջարկները բազմաթիվ են և դրանց ընտրությունը կատարելիս ոչ միայն պետք է հաշվի առնել առարկայի բնույթը, այլ նաև թե ինչպես են սովորում աշակերտները: Այսօրվա դպրոցի նորարարական միտումներից մեկն այն է , որ այն խրախուսում է ստեղծագործ միտքը:

Ուսուցչի մեթոդական ձեռնահասությունը ուսուցման գործընթացի արդյունավետությունն ապահովող կարևոր ուղիներից մեկն է:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Ս.Խաչատրյան, Կամուրջներ պատերի փոխարեն, Անտարես, Երևան 2014
2. Agarwal,Pooja K. Powerful Teaching. Wiley. Kindle Edition.
3. Sherrington, Tom. Rosenshine`s Principles in Action, John Catt Education, 2019
4. Taylor, K& Rohrer, D., "The Effects of Interleaved Practice", Applied Cognitive psychology 24:837-848(2010)
5. Willingham, Daniel T. Why Don't Students Like School?: A Cognitive Scientist Answers Questions About How the Mind Works and What it Means for the Classroom. Wiley. Kindle Edition